

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 5358

гр. Варна , 16.09.2021 г.

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 21 СЪСТАВ в закрито заседание на шестнадесети септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Михаил Михайлов

като разглежда докладваното от Михаил Михайлов Гражданско дело № 20213110112114 по описа за 2021 година

намира следното:

Производството по делото е образувано след определение № 265516/18.08.2021г., постановено по гр. дело № 2644/2021г., с което е отделен в самостоятелно разглеждане от образуваното производство по съдебна делба между настоящите страни, предявеният **установителен иск** от Г.С. Е., ЕГН***** и А.Е. С. – Е., ЕГН ***** от гр. Варна срещу М. СТ. Е., ЕГН ***** , З. М. Е., роден на 21.08.1987г. и С. ИЗ. Е..за **за наследство**, което е останало след смъртта на общия на страните наследодател С. Е..

С уточнителна молба 01.09.2021г. се посочва, че освен наследниците на починалия наследодател, пасивна процесуална легитимация притежават и търговските дружества еднолична собственост на наследодателя, както и дружеството, в което последния е имал качество на акционер - „Д.К.“ ЕООД, ЕИК 118544124 (в ликвидация), със седалище и адрес на управление гр. Силистра, Дружествени дялове в „М.“ ЕООД (в ликвидация), ЕИК 103948965 със седалище и адрес на управление гр. Варна, Дружествени дялове в „Д.Г.Г.“ ЕООД (в ликвидация) , ЕИК 121791907 със седалище и адрес на управление гр. Варна, „Д.Г.Б.“ АД, ЕИК 831357606, със седалище и адрес на управление гр. Варна.

Посочва се, че правният интерес от предявяване на иск за наследство по реда на чл. 110, ал.1ГПК се обосновава от наличието на спор между

наследниците за размера на квотите в наследството, както и спор за паричната равностойност на квотите. Основание за този спор пораждало съдебно решение № 4010/07.12.2020г., постановено по гр. дело № 9587/2020г. на ВРС, с което е постановено да бъде вписано в особената книга, която се води при съда, приемането на наследство по опис от ненавършилия пълнолетие наследник М. СТ. Е., ЕГН *****, в което решение било включено остойностяване на имуществено, оценено в левовата му равностойност, което не съответствало на действителния размер. Изразява се несъгласие с оценката на съответната част от недвижим имот ведно с припадащото му се дворно място, движими вещи – моторни превозни средства, така и дялове и акции от капитала на горепосочените търговски дружества. При съображения, че тази оценка е осъществена в едностранно производство, в което настоящите ищци не участват, считат че между тях тези въпроси следва да бъдат предварително разрешени, като се определи стойността на недвижимите имоти, чуждестранната валута на наследодателя, ценни книги, моторните превозни средства и дяловете в търговски дружества.

Предявеният иск намира своето правно основание в разпоредбата на чл. 110, ал.1 ГПК. Искът за наследство е приложим в хипотезата, при която между наследниците на наследодателя има спор относно дяловете им в наследството, което е останало след откриване на същото. Възможно е този спор за бъде предварително разрешен, като под предварително се има в предвид, преди съда да е сезиран с иск за съдебна делба, в производството по която ще бъдат разрешени въпросите относно това кои са наследниците, при какви делбени квоти да се извърши делбата и по отношение на кои вещи. Искът по реда на чл. 110, ал.1 ГПК е установителен. Процесуалната легитимация по него принадлежи единствено на страните, които твърдят, че са призовани към наследство при неговото откриване.

Когато съдът е сезиран с конститутивен иск за делба (както в настоящия случай гр. дело №2644/2021г. на ВРС), то със съдебно решение, което следва да бъде постановено в първата фаза в делбеното производство, ще бъде даден отговор на въпроса измежду кои съделители, при какви за тях делбени квоти, за кои вещи ще бъде допусната делбата. Така споровете по отношение на това кои са наследниците и какви са техните квоти в наследството ще бъдат разрешени със съдебно решение, което постановено между съделителите има

сила на пресъдено нещо. Предметът на установителния иск по чл. 110, ал.1 ГПК съвпада с предмета на искът за делба, като и в двете хипотези съдебно ще бъдат посочени лицата имащи качество на наследници на общия наследодател, така и квотите им в наследство. При предявен по – рано иск за делба, който се развива между същите страни, то за съделителите липсва правен интерес от предявяване на последващ установителен иск за наследство. Страните и предметът на делото за делба в първата му фаза и искът по чл. 110, ал.1 ГПК съвпадат. При тези съображения съдът намира, че настоящия установителен иск за наследство е недопустим, поради което производството следва да се прекрати.

За пълнота на изложението следва да бъде посочено, че що се отнася за остойностяване на делбените вещи, то този въпрос следва да намери своето разрешение във втора фаза на съдебната делба, а т.е в производството по гр. дело №2644/2021г. на ВРС. Независимо от това, че в едностранно производство по приемане по опис на наследство е извършена оценка на имуществото, то тази оценка по никакъв начин не обвързва делбения съд. Той е задължен в първото заседание във втора фаза на делбата вкл. и служебно да назначи съдебно – техническа експертиза, която освен евентуалната подеялемост на вещите следва да посочи и тяхната актуална пазарна стойност. Именно в това двустранно, спорно съдебно производство при участие на всички съделители ще се разреши и въпроса за стойността на вещите, които са предмет на делбата. Що се отнася до ценните книги, дяловете в търговски дружества, парични средства този въпрос е извън обхвата на делбеното производство доколкото тези права стоят по-близо до имуществените права, които е притежавал наследодателя приживе, отколкото до вещните. Макар оценка на същите да не се извършва в съдебната делба, то съдебното решение, с което се допуска съдебна делба ще определи лицата наследници и техните квоти, измежду които следва да бъдат разпределени имуществените права - парични вземания, акции, дялове. Въз основа на това решение ще се определи колко акции, всеки един от наследниците ще получи, като това ще бъде онзи размер, за който е определена съответната наследствена квота от наследството на наследодателя. Това се отнася и за паричните вземания, които са останали след смъртта на общия наследодател. Ако някой от наследниците е получил по-голяма от следващата му се парична стойност, то той би могъл да защити правата си с нарочен осъдителен иск,

предявен срещу наследника получил в повече от дължимото му, което е установено със съдебното решение по допускане на делбата. С постановяване на съдебно решение по допускане до делба и при посочване на наследниците и техните дялове ще бъде възможно да бъде определен и начинът за упражняване правата върху наследствените акции – дали те ще се упражняват съвместно по аргумент на чл. 177, изр.2-ро ТЗ (при неделимост на единствена акция) или всеки един от наследниците ще може да извършва дейност самостоятелно с полагащите му се акции според неговия вече определен наследствен дял от откритото наследство. Тези въпроси също биха били предварително допустими за самостоятелно съдебно разглеждане по реда на чл. 110, ал.1 ГПК, стига по-рано съдът да не бе сезиран с конститутивен иск за делба, който иск изцяло включва в своето производство, производството по установителния иск за наследство. По своята самостоятелна същност искът по чл. 110, ал.1 ГПК няма за предмет да оцени акциите, дяловете или валутните парични средства на наследодателя, а единствено да разреши въпроса за лицата имащи качество на наследници и техните квоти в това наследство. Този иск не би могъл да бъде използван за оборване на осъщественото остойностяване в едностранното производство по приемане по опис на наследство от ненавършил пълнолетие наследник, което е допълнителен аргумент за неговата недопустимост в процесния случай.

По изложените съображения съдът намира, че за ищците Г.С. Е., ЕГН***** и А.Е. С. – Е., ЕГН ***** с адрес гр. Варна липсва правен интерес от предявяване на установителен иск за наследство, поради което настоящото производство следва да бъде прекратено.

По изложените съображения, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ПРЕКРАТЯВА производството по гр. дело №12114/2021г. образувано по предявен установителен иск от Г.С. Е., ЕГН*****, гр. Варна, *** и А.Е. С. – Е., ЕГН *****, гр. Варна, **, **на осн. чл. 130 ГПК.**

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО може да се обжалва с частна жалба пред Варненски окръжен съд в едноседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Варна: _____